ԷԳ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6103 — 8 21 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 906 — ՇԱԲԱԹ — 27 ՅԻԼԻԱՆ 1323 — ԷԳ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6103

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գոյանալու համար պիտի է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20 Բեռ.

Դառնակ կամ ար եւ է գրութիւն պիտի է ուղղի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Ղալաթիա, Փամմանօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20 Բեռ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գոյանալու համար տարեկան	140	դր.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 118 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Ձեռագիր Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրուի

Ծանուցմանց համար պիտի է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20 Բեռ.

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԴՈՂՑՈՒԱԾ ԽՍԱԶԸ

Ապահովաբար չատ տափակ տեսարան մը եղած չպիտի ըլլայ այն՝ որ հարիւրդ չորքու պարզուած է Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն մէջ, եւ որուն դերակատարները եղեր են քահանայ մը, ժամկոչ մը եւ լուսարար մը։

Քահանան՝ Պոլսոյ կողմի եկեղեցիներէն մէկուն կը պատկանի թէեւ, բայց նոյն օրը Ղալաթիոյ եկեղեցին կը դասուի եղեր՝ իր ծուխերէն մէկուն պատգի օրհնելու համար։ Արարողութիւնները կը վերջանան, հարսն ու փեսան կապ կը նշանին հարեւանութենէն մէկ մասին հետ, երբ լուսարարը եկեղեցական զգեստները տեղաւորած միջոցին կը նշմարէ որ խալ մը կը պակսի։

Լուսարարը, իրար անցած, կը վազէ դուրս, եւ քահանան գտնելով, անոր կը հարցնէ։ Քահանան ուսերն կ'ոճպարէ վայրկեան մը առաջ մեկնիլ, լուսարարը ապահովցնելով թէ խալը ներքեւ, եկեղեցւոյն մէջ թողած է։

—Տէր Հայր, ժամ մը՝ ե՞ կը փնտռեմ, հոգիս բերանս եկաւ, ներսը խալ չկայ։

—Մէկ մը՝ ալ փնտռէ, կը գտնես, վայ կուտայ քահանան եւ կ'ուզէ հեռանալ։

—Զկայ, Տէր Հայր։

—Զկայ ինչ ծածուկ որ ալ լայտնուի, կ'ըսէ քահանան, եւ քանի մը քայլ կ'առնէ դուրս ելլելու համար։

Բայց լուսարարը թող չտար որ մեկնի, կը կապէ օձիքին ու կը կեցնէ։

—Տէր Հայր, մէկ մը վերադ պիտի եմ։

—Ծո, չե՞ս խղճիր, անամօթ շուն, ծօ ես տերտեր եմ։

—Ի՞նչ կ'ուզես եղբիր, Տէր Հայր, պիտի նայիմ։

Քահանան կ'ընդդիմանայ, երեւցածին նայելով, քիչ մը ալ կը հրմշտէ լուսարարը ու ժամկոչը օգնութեան կը կանչէ։ Եւ ահա՝ ժամկոչ ու լուսարար իրենց ձեռքերը կը մերձենան քահանային լայնարձակ զգեստներուն մէջ, ու հրամայ թարթափումներէ եռաքը։ վերջ ի վերջոյ խալը երեւան կը հանեն։

Կ'երեւակայեք տեսարանը։ Իրը հանդիսատես՝ ունկնդրեցէք հարեւաններու մէկ մասը,— կրնայ, երեկմտդ, ալլիկ՝ խան,—եւ տես այն ատեն միայն կրնաք լիակատար գաղափար մը կազմել քահանային խալատակութեան վրայ։

Առաւօտեանական հմայութեան տէր չեմ, ու չիտակը չեմ գիտեր թէ խալի գողութիւնը երե՞կ մեղք ու լանջանք նկատուիլ քահանայի մը համար։ Բայց գոնէ գիտեմ թէ օրէնք մը կայ որ «գող» մակդիրը կը կպցնէ իւրն չվերադարձուած բան մը գաղտի թաքնող մարդոց, եւ անոնց կը տանջէ մը ոչ միայն տարբեր լանջանքի համեմատութեամբ։ Դիտեմ տակաւին թէ Տաճարականաց պատուիրանքներն ալ, այն պատուիրանքները՝ զոր քահանան պիտի ասէր իր հոգեւոր՝ անթեղ կը դասատուեն գողութիւնը։ Շատ հաւանական է որ նոր կը-տակարանն ալ գողութեան մասին լռութեամբ անցած չլլայ։

Ինչպէս կը տեսնուի, այդ երդի հարցերու նկատմամբ չատ նախանձելի հմայութիւն մը չունիմ, բայց այդքան ալ կը բաւի ինձի, պնդելու համար թէ քահանան դասատուորեալի տարբեր մը գտնած եղաւ՝ եկեղեցւոյ սեփական ասրգան տարիայ մը գրպանելով, եւ թէ հետեւաբար տարիանի է ամենայն խոստութեամբ պատժուելու, նկատի առնելով իր դիրքը։ իր կոչումը ու ասիճանը՝ որոնք տասքիանական տարբերներու պէտք է մղէին զինքը։

Մենք մինչեւ այսօր չատ քահանաներ տեսանք որոնք հոգեւոր եւ աւելի տեսակ մեղքերու մէջ թաթխուելուն, որոնք տեղերով տարբերներու մէջ գտնուելուն, ու ան ծեծելին, ոմանք մէկը քանի։ Բայց ուղղակի իրենց գոյութեան պատճառ եւ իրենց ապրուստին միջոց եղող եկեղեցի կողոպտող մէկ ու տեսանք, մէյ մը՝ ալ Նիկոմիդիոյ մօտակայ գիւղի քահանաները, որոնք — ինչպէս գրուեցաւ արդէն, — գիւղին եկեղեցին թալեցին։

Այսերկուքը չպատժուեցան տակաւին, գուցէ մենք չիմացինք։ Չեմ գիտեր թէ սա վերջի՝ խալի գո՞ղն ալ տնպատիժ պիտի մնայ կրօնական ժողովոյ կողմէ։ Եթէ այո՛, չիտակը կրնանք պատիլ որ եթէ քահանայական ընտրութեանց միջոցին տնփութեամբ կը վարուի՝ եւ հանդիպած թեկնածուն կը ձեռնադրենք տնխոյր, գոնէ տեղը ու մասնաւորապէս ընդհանուր եղերին պատասխան ու նշանակութեան պահպանման մասին տրուած կարգի նախանձախնդրութիւն ցոյց տանք։

Ուր էր թէ այս ասպերը կարենայինք դրել տանց տեղոց մէջ հեգնանքի չնչտ մը դնելու։ Սրտաբեւ տասր՝ թերեւս աւելորդ չլլայ գիտել տալ թէ Ղալաթիոյ եկեղեցիէն խալը թաքնել փորձող այդ չնորհնակը քան տասներեակ քահանայապետներ իր պատկանած եկեղեցւոյն մէջ. բնականաբար ազգութիւն, մաքրութիւն եւ պատասխանատուութիւն քարոզելով իր հօրին՝ ինչպէս նաեւ, — գերագոյն հեգնութիւն,—զոյն զգաստութիւնով զգաստութեան պէս մեղքերէ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԱՋՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բարկամայի գրութեամբ մեր է որ Արեւելեան Մամուլի պաշտօնական Թղթակիցը կը պատասխանէ «Գրական Խեղկատակութիւնը» խորագրով մեր յօդուածին, այս էջերուն մէջ հրատարակուած քանի մը չարաբ տասր։ Բայց այս անգամ իր ցոյցը բոլորովին դուրս կուգայ այդ Թղթակիցը, եթէ երրեք դրան ունի, եւ չատ հեշտ միջոցի մը կը դիմէ, այն է խեղաթիւրել իմաստութիւնները, վատաբարի քննելու համար գիմացինը։ Ու իր անձը կեւմին մէջ, խեղծանք եւ ներիրանք իրարու քով կը չարէ. անգամ մը եւս ապացուցանելով թէ ի՛նչ խմբէ չինուած է։ Մեր ասածն իրատայի դիտողութիւնները իր պատասխան օգտակի փասատեր տասր կը բերէ, որոնց ծիծաղ միայն կրնան պատճառել։ Ոչ մարդ նոր խանձ ա օգնի թելադրուած։ Իրաւունք չունիմ՝ թարգմանիչներու դասը պաշտպանելու, որոնց մէջ անանիներ կան, որոնք չատ աւելի արժանիքի տեր են քան Մամուլի Թղթակիցը՝ որ սակայն տասր ինքզինքին։

Եթէ ուշադրութեամբ կարդացուի բերենք իր քաղաքական խմբագրական գիտնքը, պիտի տեսնենք որ այդ գաղափար բնաւ յարգելու իրաւունք չունի. ազգամոլ հիացած մեռց ինքնասիրա ու տեսակ հանդիպ։ Դեղեցիկ ու երիտասարդ լոպաներու իսլ ցոյցնուելուն տակ, տարեակամներն կասկած եւ ալանդակ լոպապատուելու ձեւացուած, ամէն ազգէ, ամէն տարիքէ եւ տարեկ մեռնելու համար մարդիկ կը խլրտին։ Հոմարդելն հեռու, եւ փալուն ու մերթ իւղոտ մեռաքէ թեթեւ վերատեսներու մէջ կուգիտնդուած, սեղանաբերուն ուղեւորներ կ'ելլէին, ճաշելէ լեռոյ մրքոպալից սենեակներու մէջ, ուր չինուած կերակուրներ լեցուած էին։ Ու հեղգ երիւղիով մը կ'երթային, մարդերին մինչեւ մէջքը ծիւնուտ, տեղեանքն տեղ բռնած մարդոց լիմարական ծիծաղներով։ իրենց փորերը շարելու համար խաղատեղիներու երիտասարդներու։

Դիտելի՝ «մաքսոն» կը խաղային։ մաքսոն, որ հանրածանօթ է Ֆրանսայի մէջ, կը խաղցուի խաղատեղի մը եւ բազմաթիւ խաղակիցներու միջեւ։ Խաղատեղը մէյ մէկ Թուղթ կը բաժնէ խաղցողներուն. բայց ոչ ոք տեսնելու ճանդ Թուղթերը։ Ցեռոյ իւրաքանչիւր խաղցող կ'ըսէ. «Թուղթ չեմ ուզեր», կամ՝ «Թուղթ ուզեր», ինքնամոռնելու համար իր թիւը։ Վերջէն տրուած Թուղթը, եւ երկրորդ Թուղթ մը՝ ալ եթէ հարկ ըլլայ։ բայց կը տրուին։ Եթէ խաղցող մը պատիւ առնէ, կամ ինքնին ունի քանի մը տարբերութիւն։ Ամենայն ինքնամոռնալ տեսարան մը հանդիպեցայ։ Ինչպէս ասացի, ինքնամոռնալ ու տեսակ ինքնամոռնալ։ Ամենայն ինքնամոռնալ տեսարան մը հանդիպեցայ։ Ինչպէս ասացի, ինքնամոռնալ ու տեսակ ինքնամոռնալ։

բու առաջարկեցին։ Շնչահեղձանն ալ ճար չի եւ գրիչ ալ չէր մնար։ Սրահին շուրջը օթեակներ դրուած էին օտար պատուիրակներուն արամադրութեանց համար։ Առանց գրիչ ալ մնացեր էին։ Մարդի պատուիրակներուն մեծ հանգիստ պատճառելու երեւոյթը ունէր այդ տեսարանը։ Առանց մէկը հարցուց թէ ինչո՞ւ կիները ուսամերկ են. ուրիշներն ալ զարմացու թէ պարահանդեսներուն մէջ տարիքի տարբեր մը չկար կիներուն համար։ Մարդի պատուիրակները ամէնէն առաջ մտնելուն։ Եկեղեցիը մեծապէս լոյսերուս։ Ճիշդ լիմբէ՝ ու Ալիէլիրսի չրլամներէն եկած էին. այդ երկու քաղաքներուն զանազան դեսպանատուն մէջ ալ վերջերս պարահանդէսներ տրուեցան։ Թատեր ալ քաղաքավարութեան փոխադարձ տրամադրութիւն մը ըլլաս Ալիէլիրսի։ Ի՞նչպէս գ'երեւայ, Ճիպրալթարի եղբայրն երկու գողմերը չեն մտածեր թէ բարեկենդանը ամէնէն ոգեւորիչ չրլլալն մէջ է։ Դիւանագիտութիւնը պարեր։ Շարթը սկսէլն շատ առաջ լաւ պրմանները մէջ կ'աւարտի։ Գաւառիրսի մը լաւ թէ Դեսպանատունդը ալ եւս պիտի չամրատանեն թէ քալլ մը չէ տառ։ Վերջապես, առաջի լուսուն զդայուսիրաւ հեռաւոր էր որ պարահանդեսի գիշերուան մը հանգիստ վայելելու։»

—Ակիէլիրսէն Հավասի ուղղուած հեռագիր մը կ'ելլէ.— Պ. Ֆոն Ռոսավիլ, երեկ իրիկուն, կորի ալիսելութիւն մը ասաւ Պ. Ռիվաւալի։ այդ Ռիվաւալի նոր բան մը չյայտնեցաւ Դերմանիոյ մասնակցութեանց վրայ։ Նախորդ տեսակցութեան մէջ Պ. Ֆոն Ռոսավիլ պարզած էր Գերմանիոյ հայեցքները, որոնք հիմնուած կ'երեւան սա պարզագոյն վերջոյ թէ ասոնցմէ Մարոքի կառավարութեան լանձնելի՝ մէկնաբանութեամբ։ այդ մասին սա պահանջը առաջ կը բերուի թէ ասոնցմէ ոեթէ Ֆրանսայի լանձնելի, Մարոքի ոստիկանութեան տեսակցութեան պիտի ըլլայ։ Այդ կերպ չատ ը՞նտ առաւ մով պարզուցան եւ չեր գներ էրբեւ վերջնական առաջարկութիւն մը նկատուի, թեև իրաւաբերի մը մէջ նշանակուած ըլլայ, որ, կ'ըսուի թէ, գերմանիա կառավարութեան կողմէ հաղորդուած է Ալիէլիրսի Դեսպանախորհուրդին մէջ պատուիրակ ունեցող տերութեանց դեսպանները։ Ֆրանսա հաստատած որոշած է տերմ Նորմանիոյ հայեցքերը, որոնք առան որ Գերմանիա, գործելի՝ բաւ փոխանակութեանց մէջ, մասնաւորաբար ներդրեալ Նեկոցիացիոն ոստիկանութեան ներքեւ Մարոքի մէջ։ Ի՞նչ որ Ֆրանսա չի կրնար Մարոքի մէջ առաջ, ուրիշ տեղ փոխարինութիւնն մը պիտի ըլլայ՝ գիշերաթիներ ընելով Գերմանիոյ։ Մինչ չատ ուշ չէ, զարմանալի այդ տեսակ ը՞նտանեաց համաձայնութիւնն մը փնտռելու համար։»

—Ս չի հասարակուեցաւ թէ Սպանիոյ նախարարաց ատենը Պ. Մորէթ կարդ մը յարաբերութիւններ բրած է օտարզգայնոյ խումբի մէ՝ Մարոքի ինդրոյն նկատմամբ։ Վերջին հեռագիր մը կէ ծանուցանէ թէ Պ. Մորէթ ասպէս ուզած է իր յարաբերութիւնները։— Պ. Մորէթ բան է որ չի հասնիր թէ Ալիէլիրսի Դեսպանախորհուրդի անդամներուն կարծիքը գոհունակ ելալ Ֆրանսայի պահանջումը՝ Մարոքի մէջ ոստիկանական կազմակերպութեան մասին ը՞նտանեաց հաստատելու համար։ Պ. Մորէթ հոս կը նեղանէ թէ Ֆրանսա ու Գերմանիա ամենամեծ ը՞նտանեաց պիտի ունենան՝ համաձայնութեան մը յանգելու նպատակով։ Պ. Մորէթ կը խորհի թէ նեղանալ Ալիէլիրսի մէջ գումարուած ազգեան կարեւորութիւնը, անոնց ներկայացուցիչներուն ձիրքերը, եւ տերութեանց մէջեւ անմոռանալի՝ Մարոքի ներքին վիճակին չարաբնութիւնը ասալ բերելիք ընդհանուր ապաւորութիւնը, ան գիտի՝ բերելի է ընդունիլ որ Դեսպանախորհուրդը ցրուի՝ ասանց լանգելու համաձայնութեան մը, որ Սեսպայի համար սուսկան խաղաղութիւն մը ապահովէ։

—Օրանէն սա հեռագիրը ստացած է Հավաս.

«Էֆօ տ'Օրան, Ծանուցանելով որ Ֆրանսական Զեկիր լրագրատան, Օ.ոնի նուսհ'գիտակ, երէկ, Մար-Շիքայի ռազմական ամբոխներ է մարդկան թիդանօթաների մէջ կ'ելլէ, ապէս կը պատմի իրողութիւնը.— «Զեկիր, որ չորեքշաբթի իրիկուն Օրանէն ճամբայ ելած էր, դեպի Մար-Շիքա զրօսական պատրաստ մը կատարելու, հինգ ուղեւորներ ունէր, որոնք Մար-Շիքա ժամանելուն ցոյցի նշան եւ հիւրընկալելուեցան հոկատարդ տեղացիներ ապոյտիսի պէս Պ. Տէպլերի հղմէ։ Կէսօրին տեսնուեցաւ թէ Մարոքի թիդանօթաներ, Մելիլլայի ռազմ. խարբեցած, ճամբայ կ'ելլեր եւ դէպ ի Մար-Շիքա կ'երթար։ Զեկիրի հեռագրերը եւ հեռաձայներն մէջեր նորէն չդադրեցան։ Ամբոխը ամբոխ դէպ պարզեցին եւ Մարոքի թիդանօթաներին մասնաւոր տեսակցելու համար. այդ միջոցին էր որ այդ վերջինը լեցուն ասմբ մը արձակեց Զեկիրի վրայ, ասկայն վերջինս։ Ասոր վրայ Զեկիր դեպ ի Զաֆֆարինա կղզիները ուղղեցաւ, մինչդեռ Մարոքի հաւը սկսաւ զայն հալածել։ Ցամաքեն, հանդիսատեսը թիդանօթները, ամբոխներուն Մարոքի հաւը, բոլոր վերջինը հեռուն կը դանուէր։ Զեկիր, որ Մարոքի հաւէն չատ առաջաց էր, Զ.ֆֆարինա կղզիները պիտի ժամանէր, երբ ֆրանսական Լալանց լրտեսարանին կողմէ ասանց ասմբի արձակուած թիդանօթ մը հրման ասաւ ասանց որ կենայ։ Ֆրանսական լրագնացը համարեցաւ։ Բիլ հաքը ելաց թիդանօթները Զաֆֆարինա ժամանելին, ասր բարդարանքներ արուեցան։ Լալանց հրամանատարին պատուերի վրայ, Զեկիր Օ.ոն ուղեւորեցաւ եւ իրիկուան հոն ժամանեց։ Մար-Շիքա թողած ասաւ ուղեւորները Օրան պիտի վերադարձուին Լալանցի մէջեցաւ։

—Սպանիոյ նախարարապետ Պ. Մորէթ, ասաւաւան, ֆրանսական դեսպան Պ. Բոնպոնը հրաւիրելով, հաղորդեց Մար-Շիքայի գործին համար ասուցած տեղեկութիւնները։ Պ. Մորէթ կը լսարարէ թէ այդ տեղեկութիւններն կը հասնին որ ամբոխութիւնը կարեւորութիւն մը չունի։ Լալանցի հրամանատարը պ'ուզէր Մար-Շիքա բռնել Ֆրանսայեր ասել, Մարոքի ներսի ամբոխներուն ասալ. պայմանաժամ մը ասաւ ասուց, այդ մասին սրշում մը ասալու համար։ Սպանական Ռիոբլաքա լրատուրանը հրման ասուցաւ Մելիլլա երթալ՝ անթիլ հնագրի կողմ մը հասաւալու համար։

—Ալիէլիրսէն Մարոքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Պ. Ռիվաւալի եւ Ֆոն Ռոսավիլի տեսակցութեանց գլուար մեկ տեղեկագրութիւնը պատրաստուեր է։ Գերմանիա կառավարութիւնը զոյն հաղորդեր է Դեսպանախորհուրդին վիճաբանութիւններուն չահագրգռուող տերութեանց։ Սպանիոյ նախարարապետ Պ. Մորէթ կը լսարարէ ասլայն թէ որ եւ է զեղոյց չէ ասաւ։

—Ալիէլիրսէն չորեքշաբթի օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Ֆոն Ռոսավիլ ասլի օրը ընդունելի հեռագիր մը ասացեր է Պէ.լինէն։ Շաբաթ առաւ փոխարդ լսլաներ է տեսակցելու Պ. Ռիվաւալի հետ։ Այդ տեսակցութիւնը ժամ 10ին տեղի պիտի ունենայ Պ. Ֆոն Ռոսավիլի բնակարանին մէջ։

—Էֆօ տը Բառի Ալիէլիրսէ իր թղթակցէն սա հեռագիրը ասացած է իրաւախոնութեան մը մասին, որ կ'ուսում նախորդի.— Դերմանիա կառդ մը ասաւ նութիւններ պիտի տանայ՝ պեսպան զարգացի թ'դ ոչ նեղանալու, բայց սա բացարձակ պայմանով որ ասկի ասալ ասոստիկանութեան թ'դ-ոյն համար։ Դիւանագիտարհուրդին անելիքները միշտ հաւանական կը նեղասալ։ Ս'ուգրաբութեանց լանձնաժողովին վերջին նիստերուն մէջ Գերմանները միւս ընդդիմադիր են։ Պ. Պ. Ռիվաւալի եւ Ֆոն Ռոսավիլի բառակցութեան գլուար ասարեան հանդիսացան։ Գերմանիոյ դեսպանները ասաւ ասուցեր են լրագրական ներկայ պայքարները։

— Կոյուա ի՛մանալ թէ հանձայնութեան հիմ մը գտնուեր է ասոստիկանութեան ընդդէմ համար։ Ֆրանսացիներ եւ գերմանացիներ մը սկզբունքը պիտի ընդունուի։ Սրկան տերութիւններ, իրենց զինուորներուն թիւին համամասնութեամբ, ասպ ներ պիտի առնեն՝ իւրաքանչիւրը ոչ վեցեակի մը վրայ հասնելու պայմանով։ Ա.ռ չանակի տարբերութիւնը պիտի նամակագրուի այդ երկու տերութեանց տեսակցութեան եւ քաղաքական չանելու կոչուելու։

—Բրբիք Ռեբիլոլիէ թղթակիցը կը հեռագրէ Ալիէլիրսէն.— «Շատ ասոյդ ոչ-ը-ի խոսալ թէ Գերմանիա կ'ուզէ ասանց ընդունելութիւններ, որպէս զի իրեն համար ըսէ Մէլիերիսկանի տեսակցութիւններն երթալու։ Այս միջոցին ասոստիկական փորձեր կ'ելլան Սպանիոյ մէջ, որպէս զի բաժնուի ռնդլն ֆրանսական համաձայնութենէն եւ լուծիցի Ֆրանսայի, նպատակին հասնելու համար։ Խոսասմիներ ալ կ'ելլան։ Մինչեւ ասեն Ի. ասուլոյ կառավարութեան մէջ ալ թաքնուածներ գտնուին կ'ելլան։»

—Նոյն Ֆրայի Բrեսսի սա հեռագիրը ասացած է Պէրլինէն.— «Ասարիա-Հունգարիոյ պատուական քաղաքականութիւնը Ալիէլիրսի մէջ հաստատի կը մնայ՝ Գերմանիոյ հետ իր գաղտնիքներուն, ասանց, ասկայն, այդ մասին ասլ՝ ասլու Ֆրանսայի նկատմամբ իր ունեցած ունկնդիր համակրութիւնները։ Ասասարիա-Հունգարիոյ պատուիրակները ունեցան ժամանակ մը պատուիրակներ պատրաստի համ ազօքի դարձած է։ Երկու տեսակ եկեղեցական տարբերութիւններ կան՝ կաթոլիկներունը՝ Ալիէլիրսի մայր եկեղեցիին մէջ եւ բազաքականներունը՝ Ճիպրալթարի անկիրեան տաճարին մէջ։ Պատարագը որ սրդեն «գլուանոգլ» ասկան պատարագ» կը կոչուի, ելս օրին կը մասնակցի Բլոցա Ալիսայի եկեղեցիին մէջ։ Ժողովուրդը մեծ բազմութեամբ եկեղեցիին դրան առջեւ կը սպասէ դիւանագէտներու ժամանումին։ Ճիպրալթարի ս ելիքան տաճարին մէջ արարողութիւնը պարզ եւ տեղաբնակ, պաշտօնական եւ զինուորական։ Տեղւոյն զինուորական կառավարիչը, հերկայ է իր պայծառութեան հետ՝ պաշտօնական համազգեստով։ Ասոր ալ ու ձախ կողմերը էր կենան Ամերիկայի եւ Անգլիոյ պատուիրակները՝ Պ. Հաւայի Եւ Սր Արթուր Նիքոլսոն։ Ճիպրալթարի ժողովուրդը ծագմամբ ազանքի է եւ հեռաւոր կ'ելլի, որպէս տեսնելու համար մեր գլխաւոր նիրը ու հանդիսները միայն հերկայ կը գտնուին։ Ամենաշատ զինուորները իրենց կիներու քով կը կենան եւ ասասնք բարձրաձայն են։ Այդ լուրը չրլլանին մեր տեսակցութիւնն են, որպէս Պ. Հաւայի, այդ բարարանի չեղութիւնն հեռանալով, կրնայ մեր ծանութիւնները ասասցանել հաշտութիւնն գործին եւ պիտի չթերանայ ալ վերելելով Պ. Ռուզվելթի ազանութիւնը այդ դժուարին պաշտօնին մէջ։

—Կիրակի օրերը, ելս օրն մոտ, առաջաւոր է երբեմ Ռիլիա Բրիթիան օ. Թելեւ. ուր կը բնակին սերութեանց պատուիրակներ։ Ասպասաս պիտի պատուիրակ պատարագի համ ազօքի դարձած է։ Երկու տեսակ եկեղեցական արարողութիւններ կան՝ կաթոլիկներունը՝ Ալիէլիրսի մայր եկեղեցիին մէջ եւ բազաքականներունը՝ Ճիպրալթարի անկիրեան տաճարին մէջ։ Պատարագը որ սրդեն «գլուանոգլ» ասկան պատարագ» կը կոչուի, ելս օրին կը մասնակցի Բլոցա Ալիսայի եկեղեցիին մէջ։ Ժողովուրդը մեծ բազմութեամբ եկեղեցիին դրան առջեւ կը սպասէ դիւանագէտներու ժամանումին։ Ճիպրալթարի ս ելիքան տաճարին մէջ արարողութիւնը պարզ է եւ հանդիսաւոր, պաշտօնական եւ զինուորական։ Տեղւոյն զինուորական կառավարիչը, հերկայ է իր պայծառութեան հետ՝ պաշտօնական համազգեստով։ Ասոր ալ ու ձախ կողմերը էր կենան Ամերիկայի եւ Անգլիոյ պատուիրակները՝ Պ. Հաւայի Եւ Սր Արթուր Նիքոլսոն։ Ճիպրալթարի ժողովուրդը ծագմամբ ազանքի է եւ հեռաւոր կ'ելլի, որպէս տեսնելու համար։ Մեզ որ առաջին անգամ է Պ. Ռիվաւալի եւ Պ. Ֆոն Ռոսավիլի հանդիպումը։ Դեսպանախորհուրդին ալ խոսութիւններին գալուս, սակայն ինչ չատ վճռանելիչ է այն իրողութիւնը թէ այդ տեսակցութիւնները բառական երկար ընդհատումի մը հաջ ձեռք կ'առնուին։ Այդպէս ասկէ առ կը հեռանի թէ ասկարի կարելի կը նեղասալ համաձայնութեան կուսան մը գանել եւ թէ նրկու սէրութեանց պատուիրակները չեն ապաւորուիր գերմանական լրագիր հայի ասլ՝ ինչպէս ասլ ասլ ասլ

երկրագործական մեքենաներու գնման, որոնք պիտի բալշուին Գրուսոյի կեդրոնին եւ նահանգի զանազան մասերու երկրագործներուն։

ՕՍՄ. ԱԳԱՌՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ. Ղալաթիոյ մէջ ժամանակէ մը վեր գործ մը կայ թէ օսմ. ապահովագրական Ընկերութիւնը հաւանութիւն պիտի կատարէ եւ կամ ուրիշ Ընկերութեան մը հետ պիտի ձուլուի։ Մեր սայլած տեղեկութեանց նայելով, այդ գործերը բալարովին անկիրն են։ Օսմ. ապահովագրական Ընկերութիւնը կը շարունակէ եւ պիտի շարունակէ քառասունէն կոտորել իր բոլոր գործառնութիւնները հանրութեան օգտին համար։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ լիճանման տարեդարձն ապրիլ, անցեալ օր գումարուած արտասովոր ժողովին մէջ կարդացուեցաւ տեղեկագիր մը, որմէ կ'երեւայ թէ ապէս լիճան տարի առաջ հիմնուած է այդ շինիկան Ընկերութիւնը, որ ունի հազար հատասուած է երկանիկաւոր Սուլթան Ապտիւլ-Մէճիտի կողմէ՝ իր հանրօգուտ հիմնարկութիւնն մէջ՝ պատուաւոր «Կայսերական» անուանով, եւ պարգեւուած նպատակ գումարով մը։ Ընկերութիւնը մինչեւ ատեն հրատարակած է իր թերթը։—Ընկերութիւնը վերջին տարեշրջանի մէջ 33 սովորական հրատարակ գումարած է, նախագահութեամբ Տօքթ. Սթեքսլիի եւ երբեմն ալ Գ. Գ. Թրանթոսի եւ Սաղուլեանի։ Նիստերն մեկը (փետրուար 23.) տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան Ֆրանսայի ներկայացուցիչ Թիֆիէ բրիգիէտորին, որ Կ. Պոլիս կը գտնուէր այն առեն, եւ որ մաղձային քարոնաութեան վրայ բանախօսութիւն մը ըրաւ։ Բայց ի այս զեկուցեն, ուրիշ 33 զեկուցներ եղան ժողովին առնչութեամբ ի դիմէ։—Ամէլի-Աբէլի մրցանակին համար այս տարի որպէս հիւանդութեան վրայ գրուած երեք գործեր ներկայացուած են, զորս քննելու համար Գ. Գ. Մաթիսոնսոնի, Սթեքսլիի եւ Սեղբոսեանի քննիչ յանձնաժողովը մը կազմուած է։

—Բժշկական Ընկերութիւնը յառաջիկայ ուրբաթ, 10|23 փետրուար, իրեկուան ժամ 8ին ապիտի գումարուի իր տարեկան մէջ՝ լեկու Ամէլի-Աբէլի մրցանակին համար կազմուած յանձնաժողովին տեղեկագիրը։ Ցեսոյ տեղի պիտի ունենայ Ընկերութեան սովորական նիստը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ կրթական նախարարութիւնը 8100 ֆրանք յատկացուց հինգ տեղերու թալամական վարժարաններուն։

—Գալիպոլիոյ երկաթուղիներուն եւ արուեստներուն երկաթուղիներու վարչութեան մէջ հանձնաժողովի գոյացան երեսի վարչութեանց կայարաններուն մէջ ուղղակի տալու փոխադրել։ Հոմար։ Հիմա առաջ համար տեղերէն մը կը պատրաստուի։

ՊՈԼՍՈՅ տպահովութեան տնուէրին հաւատաչագիր փոխանորդ դարձուցաւ հաւատարիմ օգնական Զիկա պէյ։

ՊԱՃԱՐԱՏՍ.—Զեանեան պալատականը հինգ հարիւր դեղերի դեղատոմարի չմնաղեղ գրկեց Բրմիի գաւառը՝ պահանջելով դէմ ներարկումներ կատարելու համար։

ԷՍԿԻՇԵՀԻՐ մէջ փետր. 1ին երկրաշարժ մը զգացուեր է, առանց վնասակար հետեւանք մը ունենալու։

ԱՆՏԻՈՔԻ Ցեսոց Պատրիարք Տ. Մելեթիոսի մահուան հետեւանքով, նոյն պատրիարքութեան Տեղապահ դարձուցաւ եւրիպական Տրիպոլսոյ մետրոպոլիտ Տ. Թէֆանոսը։ Կ'ըսուի թէ հանձնուիլ Տ. Մելեթիոս 1900ին կանոնագիր մը պատրաստեր է Հանգիստի Անթիոքի պատրիարքական շրջանին եղանակը։ Ցեսէրէ Պատրիարքարանը տեղեկութիւն չունէր այդ կանոնագրին պատրաստութեան։ Այս տեղում տեր մէկ օրինակը ձեռք բերուելով, պիտի հրատարակուի պատրիարքական պալատի մէջ։

ՀԱՅՑԸ.—Իգամ դիտել կուտայ թէ հայոց գործերը կը յարուցանեն օրինական գլուխ պակաս հոգերու վառուելը, թէեւ թազապետական պալատները հոս ու հոն կը գլուխ ու կը գրուին պակաս հոգերը։ Իրարանցիները երեք հարիւր հազար 15-20 տարի պակասին բան մը չդուսին։ տակայն երբեմն հօրանուն տարի պակաս գլուխ հոգեր ալ կը տեսնուին։ Իգամ լսելով այս օրուանը թէ փաստաբան մէջ կլինեն դիպի գանուին, ի՛նարկարկ որ թազեր մը մէջ հոց նամակներն ալ ունենան այդ գլուխներեն, վասն զի ամէնն ուրիշ տարոց հոգերը պակաս կը գլուխեն։ Եթէ նոր գլուխներեն, վասն զի ամէնն ուրիշ հոգերը պակաս կը գլուխեն։

ԻՒՐԿԻՒՆԻ գաւառակին Թիմուր Թաղի գիւղին մէջ լեռնէն բնական մը առաջ փլուելով, Թիգիլ–Պոլսի Թազապետական Թաղերին մէջ, ուր մասնաւոր պատրաստութիւններ տեսնուած են՝ հոն. գիտասարան ու բանը չգիտ ընդունելու համար, սատա լոյսով ու զարդարանքով։ Գ. Սալաի պարահանդեսը ժամադրավայր կը դառնայ զրաստերներու ընտրելագոյն մասին, գեղեցկագոյն աղջիկներու եւ ղալիբ դիմակաւորներու։ Աւելորդ է լրջել ընտիր հանդիսութիւնը, նոյն պէս եւ պարերուն ազնուութիւնը որոնց ոչ նուազ հրապուրիչ տարրերն են վաղուան երեկոյի։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երեկ իր հետ ունենալով գս ծանօթաց Ֆէնէոն Ա|ս էֆ.ն, Բ. Դեւոր երթալով. ի բարեյուսութեան Բարձ. խորհրդարանին հետ։

—Ղեւոնդեանց քահանայից ասին սաբիւ Ս. Պատրիարքը երեկ առաւօտ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ արարողութեանց նախագահելէ հաւր քահանայից սենեակը գնաց եւ ընդունուեց անոնց ասնը, որոնք ներկայացուցին որ քահանայութեան կոչումը բարձր պահեն իրենց հաւատարիմ մնալով եկեղեցիներուն։ Ցեսոյ պատուհանները, որոնք վերջերս ուսումնասիրեցին։ Հետոյ ուրիշ հանդիսաւոր Տ. Եղիշէ վրդ. Խալիբեան փոխեց հանդերձը Պատարագիչ։»

—Ֆէրէզլիի Թազ. Խորհուրդի Դպրոց Դասուն կանոնագրին համաձայն ընտրութիւնը կատարեր է Դպրոց Դասու մէջ՝ 14 անդամ բաղկացեալ։ Նոյն Դպրոց Դասը իր մէջէն Տ.ոյ Խորհուրդ մը ընտրեր է հետեւեալ կերպով, եւ պատասխանատու առնելով Սարգիս էֆ. Ֆնագլեանը, Մէրիլ Արեւեան՝ առանդպիր, Միւսան Խաչիկեան՝ գանձապետ, Աւետիս Կիւլէզեանն՝ հասարակ նշանակուած են։ Դպրոցական ընտրութիւնը խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ։ Ներեալ վերնալուն, որ եւ է որ չեմ առ։ Ֆէրէզ չեղաւ։

ԹԱՆՃԻՐ.— Մարքի կատարուածքիւնը մէջ կը գտնուի սերբերենց պատուիրակներուն ելթիացեն՝ Մարքի ներկայացուցիչներուն հանդէպ։ Այսու հանդերձ մեծ վտանգութիւն կայ Մարքի առաջին պատուիրակ Էլ–Մաքիի ճարտարութեանը վրայ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ արտաքին գործոց պալատարանին մէջ կ'ըսուի թէ Դեսպանութիւնին մէջ ներկայացուցիչ ունեցող չեզոք Պետութեանց մէջեւ լաւ գործ մը պիտի որոնի՝ Ֆրանսիոյ վրեժ կորզելու համար։ թէ Դիւանագիտարանին մէջ ներկայացուցիչ ունեցող զանազան ազգութիւններ անգամ մը եւս ծանուցան են իրենց ներկայացուցիչներուն թէ հաստատելու կ'ուզեն որ Դիւանագիտարանին ընդունելը լայնցնեն։ Ալմաստվարի գործը լուրեց թէ բոլոր պատուիրակները որոշած են չեմ պարել եւ, առաջիկայ հարցը խանութիւնամբ ուսումնասիրելով հանդերձ, մէնքն ալ կը լուան թէ սահմանադրութեան ձեռք պիտի բերեն գոտաբեալ համաձայնութիւնի մը։ Ցեսոյ դուրս, որ Դեսպանարանին նախագահն է, հրաւիրեց Ֆրանսական պատուիրակը որ ելաւ, չորսնուելով դայն այն կատարելիութեան համար որով մինչ կը պարզէ իր կատարուածին հրաւիրագրերը։ Նիստը

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի

ԱՄԲՈՂՋՊԻՍ ՎԱՃԱՐՈՒԱԾ ԲԱԺՆԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՎ, ԵՒ ՊԱՐՏԱՏՈՒԹԻՒՆԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապկս.—Պ. Է. Տrko՝ պատուակալ նախագահ Պ. Ժան Բեսմազոյլու՝ նախագահ, Պ. Էրիկն Ֆրանկիաեիս՝ դեր-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Պօրասի Եորտանոբուլօ, Մածաս Է. Եմարիքոս, Ա. Լամարիճուսի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ։

Կենդրոնական տնօրինութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սոփոկլի փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէան, Վոլոս, Սուրիա, Բաթում, Բուխարէստ, Բուլգարիա, Կրէտէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխանակութիւններ՝ հաշուեցիրացով ու արժէթուղթերու եւ իրեղէններու փոխարէն, դրամագրեր, փոխանակագիրներ կրողաբակ հանել, լեզեր, վարկագիրներ եւ հանգրական կրամանով վճարումներ Յունաստանի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի ու Եւրոպայի վրայ, հաշուեցիրացներ, արժէթուղթերու պահպանութիւն, կարծիներու եւ արժէթուղթերու գանձում, ռոճիկներու կրամանները գործադրում մեր կրողագրերին եւ արտասահմանի վրայ գնում եւ վաճառում պարզու